Suomen kieltenopettajat SUKOL ry lausunto koskien

HE 230/2022 Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi yleisistä kielitutkinnoista annetun lain muuttamisesta

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi yleisistä kielitutkinnoista annettua lakia siten, että lakiin lisättäisiin säännökset järjestyksen rikkomisen ja vilpillisen menettelyn seuraamuksista seuraavasti:

- jos tutkinnon suorittaja rikkoisi järjestystä tutkintotilaisuudessa, eikä tutkintotilaisuuden valvojan kehotuksesta huolimatta lopettaisi menettelyä, hänen tutkintosuorituksensa katsottaisiin hylätyksi.
- jos hän syyllistyisi vilpilliseen menettelyyn, siinä avustamiseen tai vilpin yritykseen tutkintotilaisuudessa, hänen tutkintosuorituksensa katsottaisiin hylätyksi ja lisäksi hän menettäisi oikeutensa osallistua kyseisen kielen tutkintoon kuuden kuukauden ajaksi tutkintopäivästä.

Lisäksi esityksessä ehdotetaan täsmennettäväksi yleisten kielitutkintojen tutkintotoimikuntaa, tutkinnon järjestäjiä ja arvioijia koskevia säännöksiä tekemällä enimmäkseen teknisluonteisia tarkistuksia ja siirtämällä nykyisin asetuksessa säädettyjä asioita lain tasolle. Samalla täsmennettäisiin ja päivitettäisiin säännöksiä tutkintomaksusta ja muutoksenhausta.

Ehdotettu laki on tarkoitettu tulemaan voimaan 1.1.2023.

SUKOL ry katsoo, että Yleisistä kielitutkinnoista annettua lakia (964/2004) on tarpeen päivittää, jotta se vastaisi tutkintojen järjestämisessä ilmeneviin käytännön haasteisiin vilppiepäilyn ja todennetun vilpillisen menettelyn osalta. Myös tutkinnon suorittajan näkökulmasta on saatava lainsäädännön tasolle kirjaukset siitä, mitä vilpillisestä menettelystä seuraa.

Samalla päivitetään lain säännöksiä yleisten kielitutkintojen tutkintotoimikunnasta, tutkinnon järjestäjistä ja arvioijista. Yleisten kielitutkintojen tutkintotoimikunnan asettamisesta ja kokoonpanosta säädetään nykyisin sekä laissa että sen nojalla annetussa valtioneuvoston asetuksessa yleisistä kielitutkinnoista (1163/2004). Näiltä osin SUKOL ry katsoo, että lakia on tarkoituksenmukaista tarkentaa ja selkeyttää sekä vähentää sen ja asetuksen päällekkäisyyttä. Säännöksien tutkintomaksuista ja muutoksenhausta päivittämäinen on tässä yhteydessä myös perusteltua. SUKOL ry katsoo myös, että on esitetyn mukaisesti perusteltua lisätä säännös tutkintomaksun palauttamisesta tietyissä tilanteissa.

Suomen kieltenopettajien liitto SUKOL ry katsoo, että esityksen tavoitteena on parantaa yleisten kielitutkintojen tutkintojärjestelmän toimivuutta ja yhdenmukaistaa tutkinnon järjestäjien menettelytapoja. Lisäksi tavoitteena on turvata tutkinnon suorittajien yhdenvertainen kohtelu vilpillistä menettelyä tai järjestyksen rikkomista koskevissa tilanteissa sekä huolehtia heidän oikeusturvastaan. Tavoitteena on myös selkeyttää yleisten kielitutkintojen tutkintotoimikuntaa koskevia säännöksiä. HE 230/2022 Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi yleisistä kielitutkinnoista annetun lain muuttamisesta on SUKOL ry:n näkemyksen mukaan kannatettava.

Helsingissä, 6.11.2022

Outi Vilkuna, pj

Suomen kieltenopettajien liitto SUKOL ry